

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 21. november 2023
(OR. en)

15703/23

IXIM 223
FRONT 366
JAI 1531
COMIX 529

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	16. november 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 699 final
Teema:	KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1240 (millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS)) komisjonile antud õiguse kohta võtta vastu delegeeritud õigusakte

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 699 final.

Lisatud: COM(2023) 699 final

Brüssel, 16.11.2023
COM(2023) 699 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1240 (millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS)) komisjonile antud õiguse kohta võtta vastu delegeeritud õigusakte

Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1240 (millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS)) komisjonile antud õiguse kohta võtta vastu delegeeritud õigusakte

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1240¹ (millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS)) võeti vastu 12. septembril 2018.

Määrusega (EL) 2018/1240 on loodud ETIAS selliste kolmandate riikide kodanike jaoks, kes on viisanõudest vabastatud. ETIAS peaks andma neile kolmandate riikide kodanikele reisiloa pärast seda, kui on hinnatud, kas isikute viibimine liikmesriikide territooriumil ei kujuta endast praegu või tulevikus julgeoleku-, ebaseadusliku sisserände või suurt epideemiaohtu. Kuna külastajaid hinnatakse enne nende saabumist välispiiril asuvasse piiripunkti, peaks ETIAS aitama parandada julgeolekut, tõkestada ebaseaduslikku sisserännet, kaitsta rahvatervist ja hõlbustada piirikontrolle.

Määruse (EL) 2018/1240 artikli 89 lõike 1 kohaselt on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte. Artikli 89 lõikes 2 on sätestatud, et õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile algselt viieks aastaks alates 9. oktoobrist 2018, ja samas on ette nähtud volituste delegeerimise pikendamise tingimused. Algne viieaastane ajavahemik lõppes 8. oktoobril 2023.

2. ÕIGUSLIK ALUS

Määruse (EL) 2018/1240 artikli 89 lõikega 2 on komisjonile antud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte algselt viie aasta pikkuseks ajavahemikuks alates 9. oktoobrist 2018 ning komisjon peab esitama talle delegeeritud õiguste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase ajavahemiku möödumist. Käesoleva aruandega täidetakse seda nõuet.

Vastavalt määruse (EL) 2018/1240 artikli 89 lõikele 2 pikendatakse volituste delegeerimist automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSTE RAKENDAMINE

3.1 Vastuvõtmisele eelnev konsulteerimine

Kooskõlas määruse (EL) 2018/1240 artikli 89 lõikega 4 konsulteeris komisjon kõnealuse määruse rakendamiseks vajalike delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise käigus eksperdirühma ja kirjalike konsultatsioonide kaudu liikmesriikide määratud ekspertidega. Kõiki liikmesriike kutsuti üles nimetama eksperte, kes osaleksid nendes konsultatsioonides. Osalema kutsuti ka Euroopa Parlament.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226 (ELT L 236, 19.9.2018, lk 1–71).

Konsultatsioonidega seotud dokumendid saadeti üheaegselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule, nagu on ette nähtud määruse (EL) 2018/1240 artikli 89 lõikega 5 ning delegeeritud õigusakte käsitlevas ühisseisukohas. Konsultatsioonidel esitatud tähelepanekuid võeti arvesse delegeeritud õigusaktide lõplike versioonide koostamisel. Lisaks teavitas komisjon liikmesriike korrapäraselt delegeeritud õigusaktide eelnõude väljatöötamisel tehtud edusammudest.

3.2 Vastuvõetud delegeeritud õigusaktid

Komisjon on aruandeperioodil talle delegeeritud õigusi kasutanud ja võtnud vastu järgmised delegeeritud õigusaktid. Allpool esitatud tabelis on näidatud, millised õigusaktid sisaldavad määruses (EL) 2018/1240 sätestatud asjaomaste õiguste alusel vastu võetud konkreetseid meetmeid.

Delegeeritud õigusakt	Õigused
Komisjoni 22. veebruari 2019. aasta delegeeritud otsus (EL) 2019/969 taotlustoimiku säilitamise tähtaja pikendamise nõusoleku andmist või tagasivõtmist võimaldava vahendi kohta	Määruse (EL) 2018/1240 artikli 54 lõige 2
Komisjoni 22. veebruari 2019. aasta delegeeritud otsus (EL) 2019/970, milles käsitletakse kontrollivahendit, mis võimaldab taotlejal kontrollida oma taotluse menetlemise seisu ning reisiloo kehtivuse kestust ja olekut	Määruse (EL) 2018/1240 artikkel 31
Komisjoni 26. veebruari 2019. aasta delegeeritud otsus (EL) 2019/971 sellise turvalise konto teenuse nõuete kindlaksmääramise kohta, mille kaudu saavad taotlejad esitada nõutud täiendavat teavet või täiendavaid dokumente	Määruse (EL) 2018/1240 artikli 6 lõige 4
Komisjoni 12. märtsi 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/946, millega täiendatakse määrust (EL) nr 515/2014 seoses liidu üldeelarvest vahendite eraldamisega ETIASe arendamisega seotud kulude katmiseks	Määruse (EL) nr 515/2014 artikli 15 lõige 2
Komisjoni 10. detsembri 2020. aasta delegeeritud otsus, millega täiendatakse määrust (EL) 2018/1240 seoses märgete tegemisega	Määruse (EL) 2018/1240 artikli 36 lõige 4 ja artikli 39 lõige 2
Komisjoni 12. märtsi 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/916, millega täiendatakse määrust (EL) 2018/1240 taotlusvormis kasutatava ametikohtade rühmade eelnevalt kindlaks määratud loetelu osas	Määruse (EL) 2018/1240 artikli 17 lõige 3
Komisjoni 23. novembri 2021. aasta delegeeritud otsus julgeoleku-, ebaseadusliku sissērände ja suure epideemiaohu täpsema määratlemise kohta	Määruse (EL) 2018/1240 artikli 33 lõige 2
Komisjoni 16. veebruar 2022. aasta delegeeritud otsus (EL) 2022/1612, millega nähakse ette täiendava teabe või dokumentide nõudmiseks kasutatava eelnevalt kindlaks määratud loetelu sisu ja vorm	Määruse (EL) 2018/1240 artikli 27 lõige 3
Komisjoni 27. märtsi 2023. aasta delegeeritud otsus, millega täiendatakse määrust (EL) 2018/1240 seoses mõne muu konsulteeritud ELi infosüsteemi kirjes, hoiatusteates või failis esinevate andmete ja ETIASe taotlustoimiku andmete vahelise vastavuse tingimuste täpsustamisega	Määruse (EL) 2018/1240 artikli 11 lõige 9

Komisjoni delegeeritud otsus, millega määratakse kindlaks küsimuste sisu ja vorm ning kehtestatakse täiendavad etteantud küsimused	Määruse (EL) 2018/1240 artikli 17 lõiked 5 ja 6
--	---

3.3 Delegeeritud õigusaktide kohta vastuväidete esitamine

Vastavalt määruse (EL) nr 2018/1240 artikli 89 lõikele 6 võivad Euroopa Parlament ja nõukogu delegeeritud õigusakti kohta vastuväiteid esitada kahe kuu jooksul alates õigusakti teatavakstegemisest, kusjuures seda tähtaega võib pikendada veel kahe kuu võrra. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle tähtaja jooksul delegeeritud õigusakti kohta vastuväiteid, õigusakt ei jõustu. Euroopa Parlament ega nõukogu ei esitanud ühegi eespool nimetatud delegeeritud õigusakti kohta vastuväiteid.

3.4 Vajadus pikendada delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õigust

Kuigi peaaegu kõik delegeeritud õigusaktid on vastu võetud enne delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õiguse kasutamise algse viieaastase ajavahemiku lõppu, on neli delegeeritud õigusakti jäänud selle algse ajavahemiku jooksul vastu võtmata.

Delegeeritud õigusaktid	Õigused
Komisjoni delegeeritud määrus, milles käsitletakse ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) tegevus- ja hoolduskulude aruandlust, et muuta reisiloo tasu suurust, ning liikmesriikidele ETIASe rakendamisega seotud piirikontrolli kohandamise ja automatiseerimise kulude katteks antava rahalise toetuse kohta	Määruse (EL) 2018/1240 artikli 18 lõige 4 ja artikli 85 lõige 3
Komisjoni delegeeritud määrus reisiloo tasu maksmise viiside ja korra kohta	Määruse (EL) 2018/1240 artikli 18 lõige 4
Komisjoni delegeeritud õigusaktid, millega pikendatakse pärast ETIASe töölerakendamist ette nähtud üleminekuperioodi ja tähtajapikendust	Määruse (EL) 2018/1240 artikli 83 lõiked 1 ja 3
Komisjoni delegeeritud õigusaktid ETIASe reisiloo tasu suuruse muutmiseks	Määruse (EL) 2018/1240 artikli 18 lõige 4

Kahe delegeeritud õigusakti vastuvõtmine on veel pooleli. Need on komisjoni delegeeritud määrus, milles käsitletakse ETIASe tegevus- ja hoolduskulude aruandlust, et muuta reisiloo tasu suurust, ning rahalist toetust, mida antakse liikmesriikidele ETIASe rakendamisega seotud piirikontrolli kohandamise ja automatiseerimise kulude katteks (edaspidi „kulude aruandlust käsitlev komisjoni delegeeritud määrus“), ja komisjoni delegeeritud määrus reisiloo tasu maksmise viiside ja korra kohta.

Nende õigusaktide vastuvõtmine on viibinud, sest prioriteediks seati teatavate juba vastu võetud delegeeritud õigusaktide muutmine, kuna neid tuli muuta pärast määruse (EL) 2021/1134 (viisainfosüsteemi reformimise kohta) ja määruse (EL) 2021/1152 (ETIASe tarbeks muudele ELi

infosüsteemidele juurdepääsu tingimuste kehtestamine) vastuvõtmist. Esimesena mainitud määrusega kehtestati ETIASe kasutamise uued reeglid viisasad väljastavatele asutustele ja pikaajalise viisa või elamisloa taotluse kohta otsuste tegemiseks pädevatele asutustele, samas kui teises määruses on sätestatud ühelt poolt ETIASe infosüsteemi ning teiselt poolt muude ELi infosüsteemide ja Europoli andmete koostalitlusvõime rakendamise reeglid ning tingimused, et ETIASel oleks päringutabamuste automaatseks kindlakstegemiseks ligipääs ELi teistes infosüsteemides säilitatavatele andmetele ja Europoli andmetele.

Lisaks lükati kulude aruandlust käsitleva komisjoni delegeeritud määruse vastuvõtmine edasi järgmistel põhjustel:

- a) see ei nõudnud tehnilist rakendamist liikmesriikidelt ega Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Ametilt (eu-LISA) ning
- b) selle sätteid kohaldataks alles pärast ETIASe töölerakendamist.

Veel üks tegur, mille tõttu polnud võimalik kõiki nõutavaid delegeeritud õigusakte õigel ajal vastu võtta, on mitme tehnilise probleemi tõttu tekkinud viivitused riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES) käivitamisel. Kuna EES ning ETIAS on omavahel seotud süsteemid ja ETIAS ei saa tööle hakata enne EESi kasutuselevõttu, on muudatused EESi kasutuselevõtmise ajakavas paratamatult ETIASe rakendamist edasi lükanud.

Lisaks on komisjonil tarvis, et volituste delegeerimist pikendataks, sest teatavaid täiendavaid delegeeritud õigusakte saab vastu võtta alles pärast ETIASe töölerakendamist. Need õigusaktid on järgmised:

- komisjoni delegeeritud õigusaktid, millega pikendatakse pärast ETIASe töölerakendamist ette nähtud üleminekuperioodi ja tähtajapikendust (määruse (EL) 2018/1240 artikli 83 lõiked 1 ja 3) ning
- komisjoni delegeeritud õigusakt(id) ETIASe reisiloo tasu suuruse muutmiseks.

Kuna ETIAS ei ole veel tegevust alustanud, ei ole võimalik koguda piisavalt teavet, et teha kindlaks, kas üleminekuperioodi ja tähtajapikendust on pärast nende esialgset kuuekuulist kestust vaja pikendada, või kas ETIASe reisiloo tasu on vaja muuta.

Isegi pärast kõigi menetluses olevate delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist on nende õigusaktide vastuvõtmise või muutmise õigus endiselt vajalik, et võimaldada vajalikku paindlikkust ETIASe rakendamisel ja toimimisel ning õigusakte kohandada, kui olukord peaks oluliselt muutuma.

4. KOKKUVÕTE

Komisjon on seisukohal, et ta on kasutanud talle antud õigusi määrusega (EL) 2018/1240 sätestatud piirides.

Võttes arvesse 3. punktis esitatud selgitust, leiab komisjon, et määruse (EL) 2018/1240 artikli 89 lõikes 1 sätestatud õiguste delegeerimist on vaja automaatselt viieks aastaks pikendada.

Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul võtta käesolev aruanne teadmiseks.